

בית נאמן

מוצ"ש פרשת ויצא, י"ג בכסלו התשפ"א

נושאי השיעור:

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בנרוץ קול ברמה.
או ב'קול נאמן':
079-9-367-367
או ב'קול בית נאמן':
079-9270505

בעקבות המצב, השיעור
מועבר בשידור חי בלבד.

בשעה 20:00

א. סכנת הרפורמים ופחיתות הרפורמה. ב. תורת הנצח. ג. כיצד עישר יעקב אע"ה את ילדיו? ד. פסוק 'וַיְהִי בְשָׁכְנוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ הַחֲרָץ הַהוּא וַיִּלְךְ רְאוּבֵן וַיִּשְׁכַּב אֶת בִּלְהָה פִּילֶגֶשׁ אֲבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל וַיְהִי בְנֵי יַעֲקֹב שְׁנַיִם עָשָׂר', כיצד קריאתו ומה הם הטעמים שיש בו? ה. אופן קריאת שנים מקרא ואחד תרגום. ו. לצאת ידי 'קידוש במקום סעודה' באורז או בתמרים.

הרפורמה זה צלם בהיכל

א. שבוע טוב ומבורך! "שמועה שמענו וציר בגוים שולח" (עובדיה א' א'). ציר זה כאב. מה הכאב? שרוצים לכפות על הדיינים להכניס דיינים רפורמים. אין ספק שאלה שחושבים על כך אינם מכירים מה הם הרפורמים ושיכולו להחריב לנו את כל עם ישראל. די להם מה שהחריבו באמריקה, חמישה מיליון יהודים החריבו אותם, מעט מאד אנשים שם שהם שומרי תורה ומצוות. פעם ראיתי ראיון עם הרב שלמה יוסף זיין ב'הצופה' לפני שנים רבות², ובין הדברים אמר ככה: "הנצרות זו צלם, והרפורמה זה צלם בהיכל". את המשפט הזה אי אפשר לשכוח. (עברו מאז שקראתי את זה ששים שנה ויותר, ומסתמא במחשב יכולים להוציא את זה). ופעם הרב שלמה עמאר שיהיה בריא דיבר על הבעיות של הרפורמים בתקיפות, והיה שם אחד שהוא משלנו (נדמה לי אבנר שאקי ז"ל, היה תלמיד חכם), אמר לו: יותר מדאי כבודו מגזים, אמר לו: אני מגזים?! בוא אגיד לך מה שכתב הרב משה פיינשטיין ע"ה, ידוע שהוא בעל כוחא דהיתרא, והוא כתב עליהם דברים ברורים ונוראים (ש"ת אגרות משה חאה"ע סי' ע"ז). תראה מה שכתב. אני לא דיברתי או אמרתי יותר מדאי. הם מחריבים את התורה לחלוטין.

זה לא יהדות מזויפת זה בכלל לא יהדות

ב. פעם היה יהודי אחד, שמו ר' צוריאל בובליל כתב ספר "היהדות ואני" (קראתי אותו תוך כמה ימים), מה שאני זוכר משם שפעם הלך לבילי כיפור לארה"ב לראות מה קורה בבתי הכנסת של הרפורמים, וראה שמתחילים כל נדרי בשעה שמונה (שעתיים אחרי שהגיע החג), וכולם מגיעים שם במכוניות, ואחר כך בא הרבאי ואומר להם: רבותי, אחרי תפלת ערבית יש לכם אוכל בחדר השני... אוכל למעדגנים ומטעמים. וסיפר שבא פעם חבר כנסת שהוא לא דתי לארה"ב, ואמר שיעשה שם כיפור, "מין במינו לא בטיל" (חולין דף צ"ח ע"ב)... הלך וראה שאין שם לא טעם ולא ריח, אמר: זה לא יהדות, זה גם לא יהדות מזויפת, זה

1. שיהיה לכם [לר' כפיר ויונתן פרטוש הי"ו] כל טוב ותודה רבה [על הפיוט "אערוך מהלל נבי", לרגל השמחה בבית רבנו שליט"א, להולדת הנכד - בן לבתו וחתנו הגאון רבי ליאור כהן שליט"א]. זה הפיוט "אערוך מהלל נבי" חיבר אותו חכם מרוקאי - רבי דוד בן חסין, וחתם שמו בראשי תיבות בראשי החרוזים. החכם הזה לא היה עשיר, והיו לו תשע בנות ולא היה לו כסף להשיא אותן. (יש לנו את רבנו חננאל שם בן ג' היו לו תשע בנות ואין לו בנים. אבל היה לו הרבה כסף, חיתן את כולן). ונתן ענינו באיזה בחור תלמיד חכם מצוין ששמו יעקב. אבל אמר מה נעשה לו? איך אני אגיד לו בוא תיקח את הבת שלי? אז הוא קרא בתורה בפרשת תולדות (בראשית כ"ז, מ"ז): "וַתֹּאמֶר רַבְקָה אֵל יִצְחָק, קַצְתִּי בְחַיִּי מִפְּנֵי בְנוֹת טִיַת" אמר לו מה "בנות טי"ת"? "בנות חת" כתוב. אמר לו "אם לוקח יעקב" - אם יעקב יקח לי אחת יהיה לי בנות חת"ת... במוצאי שבת עשו תנאים. והשיר שלו יפה מאד, בנוי על פסוקים ומאמרי חז"ל. בדרך כלל לפני מאתיים שנה לא היו משררים ספרדים, מעט מאוד היו, אבל הוא עשה שירים יפים מאד.

2. היה אחד כותב קבוע כל שבוע "וצרים על יצירותיהם". וזה הכותב שמו 'יצחק גולדשלג' (מה זה גולד שליג? אולי גולד שלג, גולד זה זרב, ושלג). והוא עשה אז ראיון עם עורך ה'נאציקלופדיה' התלמודית הרב יוסף זיין. בזמנו אמרו שבאנציקלופדיה שלו לומדים גם שופטים חילוניים, כי הכל ערוך ומסודר בצורה נפלאה. (בזמנו אמר לי רבי שמחה צירקיני ז"ל שעל כל מלה שהכותב כותב באנציקלופדיה - מקבל רבע דולר. זה מדהים. רבע דולר על כל מלה. אדם שכותב עמוד מקבל חמש מאות דולר כמו כלום. ויש נושאים שלוקחים עשרה או עשרים עמודים).

בכלל לא יהדות. זה כלום. בליל פסח הרבאי הרפורמי מביא להם לחם ומצה, ואומר להם רבותי מברכים שתי ברכות, המוציא לחם מן הארץ זה על לחם של חמץ, ואחר כך לוקחים מצה ומברכים עליה ברכת המצה... יש שיגעון כזה בעולם?! אלו אנשים מזויפים שהורסים את הכל. כאשר יש להם נישואי תערובת אז מזמינים רבאי רפורמי מכאן, וכומר מכאן, הרבאי הרפורמי קורא שבע ברכות בשביל החתן שהוא יהודי, והכומר קורא שבע קללות בשביל הכלה... מה זה? זה טירוף לגמרי. הכי שפלים כאן לא הגיעו לזה, אם עושים חתונה - עושים כדת, ככה החוק, נישואין וגירושין על פי ההלכה. אם עושים ליל הסדר - עושים אותו כדת, לפחות בלילה ראשון לא אוכלים חמץ [וכך גם שומרים כיפור]. אבל אלה רשעים, ליל כיפור לאכול בפומבי?! זו הדרך?!

הרפורמים גרועים מהנוצרים ומהערבים ומהקראים

ג. תראו רבותי, לדעתי אלה הרפורמים גרועים יותר מהנוצרים, ויותר מהערבים, ויותר מהקראים. ואני אסביר למה. הנוצרים מאמינים בתורה, אומרים התורה מהשמים, רק שיש להם פירושים מצד אחד ויש להם סיפורים מצד שני, הם אומרים שמה שכתוב בתורה 'ה' אלוהינו ה' אחד' זה שלוש... שלוש הם אחד, ככה האמונה שלהם. 'אמונת השילוש'. אל תקרי שילוש אלא שיבוש...³ והערבים לא אומרים ככה, אומרים לעשות בן אדם אלוה? חס וחלילה. אבל אומרים שמאז שבא מוחמד, הוא עשה תורה חדשה... אבל גם הנוצרים וגם הערבים מאמינים בתורה שלנו שהיא מן השמים. רק שהם אומרים שבא פלוני ועשה תורה חדשה⁴, וככה עושים מה שהם רוצים. אבל 'אלה ואלה שאין בהם רוח חיים' (ע"פ ב"ק דף ע"א) מאמינים שהתורה שלנו יצאה מן השמים.

3. ולהוציא מהאמונה הזאת, כותב יונתן בן עוזיאל בפסוק "קדוש קדוש קדוש" (ישעיה ו' ג): "מקבלין דין מן דין ואמרין קדיש בשמי מרומא עלאה בית שכניתיה, קדיש על ארעא עובד גבורתיה, קדיש לעלם ולעלמי עלמיה, אלא ה' אחד ושמו אחד ואין ספק בזה. אלא שהוא שולט גם בשמים וגם בארץ וגם בכל העולם כולו. ככה מסביר יונתן, ולא די להם בדבר הזה, אלא אוכלים חזיר וכל מיני תועבות. אבל התורה אמרה אחרת? אומרים: לא, בא אותו האיש ועשה תורה חדשה. והם יודעים שאותו האיש באחד הספרים שלו, וזה מובא בגמרא (שבת דף קט"ז ע"ב הרשב"א ז"ל) אומר (וצור ויכוחים עמ' 118) שככה כתוב בספר הברית החדשה) אומר על עצמו: אני לא באתי לגרוע מדברי תורה, ולא באתי להוסיף על דברי תורה, דברי תורה קיימים לעולם, אין להוסיף ואין לגרוע. ובלשון הגמרא בשבת שם: "אנא לא למיפחת מן אורייתא דמשה אתיית, ולא לאוסופי על אורייתא דמשה אתיית" - כלומר מה שכתוב בתורת משה קיים לעולם. ואחר כך באו הרשעים שאחריו, ורגרו והוסיפו והחריבו את הכל. אמרו פלוני כיפר בתליה שלו על כל עונות העולם. אדם אחד מכפר על כל העולם?! והם אוכלים את כל הדברים הארוכים בעולם, והם אומרים העולם הזה זה הבל וריק, אם מישוהו נתן לך סטירה, ננשק לו את היד. ורבי יהודה הלוי צעק עליהם, אמר היהודים לא נתנו לכם סטירה, ואתם מתנפלים עליהם. משוגעים כאלה, עושים מבן אדם שלהם אלוה. איך אתם עושים ממנו אלוה? היה בן אדם פשוט, ויש אומרים שהוא ממזר. איך אתם עושים ממנו אלוה?!

4. ועוד הם אומרים שמשה רבנו ראה את התורה החדשה שלהם ואמר איזו תורה יפה. אם כן למה לא אמר לבני ישראל תשמעו לתורה שיבא לכם פלוני? אלא הם סתם בטלנים.

לרפואת מור אבינו הגה"צ רבי דן מרדכי הכהן בן מְבִירְפָא הי"ו ה' ישלח לו רפואה שלמה בקרוב בתושח"ו אמן

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
17:53	17:14	16:00
17:49	17:16	16:16
17:46	17:13	16:03
17:51	17:17	16:18

עיצוב גרפי: תאריך 050-2798858

חושך ענן וערפל

ד. ויש גם קראים, הם הופיעו לפני אלף שנה בערך, בזמן **רב סעדיה גאון**. אומרים איך נעשה הדבר הזה? בימי האמוראים לא היו לא קראים ולא צדוקים ולא בייטוסים⁵. הבייטוסים והצדוקים נגמרו, וקמה כת הקראים בימי רב סעדיה בערך (לפני אלף שנה או קצת יותר). איך קמה? ריש גלותא שהיה אז, נפטר, והשאר שני בנים, אחד שמו ענן והשני שמו חנניה. ואת ענן הזה רצו למנות במקום אביו, אבל העם לא רצה אותו. אמרו לא, חסר לו יראת שמים, תביאו את אחיו במקומו. וְשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֶת עֲנַן בְּכֹלָא. ושם מצא לו אחד ערבי "חבר לדעה", אמר לו מה יש לך? למה אתה כאן? אמר לו כי הוא מאמין רק בתורה, והוא יצא מן הכלל מפני שיש לו דעות אחרות. וכשידון אותו המלך אינו יודע מה לעשות. אמר לו תשמע, גם לנו יש שתי דעות, שתי עדות - סוני ושיעי. "שיעי" הם אלה שמאמינים בספר הקוראן במה שכתוב בדיוק, פחות או יותר מזה - לא. ואחרים מאמינים גם כן ב'חדיית', מה זה חדיית? פירושו סיפורים. מה הסיפורים האלה? מימי מוחמד ועד ימיהם (שלוש מאות שנה פחות או יותר) עמדו כל מיני סיפורים, (להבדיל כמו תורה שבעל פה). ולכן גם אתה כשתבוא למלך, תגיד לו אדוני המלך אתה מינית את אָחִי על דת אחת או על שתי דתות? יגיד לך על דת אחת - דת היהודים. תגיד לו אנחנו יש לנו דת אחרת, מה הדת האחרת? אנחנו לומדים רק תורה שבכתב בלבד. [וככה עשה]. והסיסמה של ענן הזה הייתה: "הפשו באורייתא שפיר ולא תסמכו על דעתיי", לפעמים מקילים יותר מהמות, ולפעמים מחמירים יותר מהמות, סך הכל משוגעים גמורים⁶ ...

5. מה שהיה פעם נגמר. בתחילת ימי התנאים אחרי שנחרב הבית כבר אין להם מה לעשות, כולם מחפשים רק כבוד וכסף, וכשנחרב הבית אין להם מה לעשות.

6. אחד מהשגעות שלהם, שהם מפרשים "אלי יצא איש ממקומו ביום השביעי" הכוונה שאף אחד לא יצא מהבית שלו. ביום שבת כל אחד בביטוי יושב בודד, אף אחד לא זז. כמו קורונה... אז הקשה להם רבי יהודה הלוי (ואת הטענה הזאת ראיתי בספר הכוזרי החדש של רבי דוד ניטו, חי לפני שלוש מאות שנה (בהקדמה) ונדמה לי המקור שלה מספר הכוזרי של רבי יהודה הלוי) **שם כדברים שסור לצאת מהבית ביום שבת, אז אלה שתפסו את המקושש עצים ביום השבת ודנו אותו בסקילה, למה לא דנו גם אותם עצמם, איך אתם ראתם את המקושש עצים? יצאתם מן הבית? אז אתם חייבים מיתה גם כן.** (ואז מזכיר לו מה שהיה בג'רבה, היה להם כלל שבחורים שלומדים גמרא אסור להם לטייל מחוץ לבית וללכת לשוק (חומות סוק), הייתה רחוקה מן הרובע היהודי - חארה כבירה - מהלך קילומטר אחד), ויש ילדים שלפעמים מתחשק להם ללכת לשם לראות מה קורה, מה מוכרים וכו', אז אם יבוא תלמיד ויאמר לרבו: אדוני, ילד פלוני ראינו אותו אתמול בשוק. אומר לו: אתה הראשון שתקבל מכות! איך ראית אותו?! יש לך משקפת?!... אלא אתה היית שם, ולכן אתה תקבל והוא יקבל, ושניהם מקבלים מכות... אלא מוכרח שזה לא הפירושו.

ומה הפירושו האמיתי? יש בספר מקור ברוך, (כתב אותו הגאון רבי ברוך אפשטיין מחבר ספר תורה תמימה זה ספר מעניין מאד, יש בו ארבעה חלקים, אם אדם יקח חלק אחד לא יוכל לישון עד שיגמור אותו. ככה אני עשיתי, ומאז שקראתי אותו אני לא חוזר עליו. מילאתי בו הרבה הגות, עוד לא הגיע הזמן לפרסם אותם. אבל בעזרת ה' יגיע הזמן), שרב אחד (לא רפורמי, קונסרבטיבי, הוא לא אומר ככה), הרב ז.פ. מחבר ספר דר"מ. מה זה? שמו זכריה פרנקל מחבר ספר **דרכי המשנה**, והוא היה "פוסח על שתי הסעיפים" (נ"פ מא"י ח"א"א). מצד אחד למד גמרא וכו', אבל יש לו דעות אפיקורסיות. למשל הוא אומר מה שכתוב בגמרא "הלכה למשה מסיני" זה לא דוקא, יש הרבה חכמים שהלכה למשה מסיני הכוונה שחכמים קבעו את זה כהלכה למשה מסיני (יש מקום אחד במסכת דיימ (פ"ד משנה ג') שפירושו ככה המפרשים), ולדעתו זה סתם [מה שאמרו הלכה למשה מסיני]. ופעם אחת ראו אותו (הוא היה רב בעיר, לא מזמן כתבו עליו ביום ליום, כתבו על ארבעה או חמשה גאונים, והואגון הראשון שם רבי זכריה פרנקל, הם לא ידעו מי הוא - מ"ן הוא כי לא ידעו מה הוא", שמות ט"ז ט"ו) ויצא מחוץ לתחום, שאלו אותו: אתה רב העיר, מרא דאתרא, איך אתה הולך מחוץ לתחום? אמר להם מה שכתוב בתורה "אל יצא איש ממקומו ביום השביעי" (שמות ט"ז כ"ט), והכוונה שלא ללקט את המנה, וזה איסור הוצאה. אבל הוא אין בידו סדר, רק מטייל. אז כתב עליו הרב אפשטיין שזה לא נכון, אל יצא איש ממקומו הכוונה על תחומין (מקור ברוך ח"ג עמ' 1202). אבל במחילה מכבודו, מה שאמר זכריה פרנקל זה נכון, ותוספות בעירובין (דף ע"ב ע"ב ד"ה לאו) אמרו ככה. אבל מדרבנן זה אסור, אתה משחק במצוות דרבנן? פעם **החזון איש** אמר מי שידלדל במצוות דרבנן, אז לא צריך למלוח את הבשר, כי רוב הפוסקים אומרים דם שבישלו מותר (מדאורייתא), אז תבשל את הבשר ותאכל אותו בדמו? לא יתכן כדבר הזה. (פאר הדור ח"ג עמ' רמ"ג).

ואני אסביר לכם. יש שתי דעות בגמרא **דעת רבי עקיבא שתחומין דאורייתא**, אסור לצאת מחוץ לתחום מן התורה. **ודעת חכמים שתחומין דרבנן** (ראה עירובין דף נ"א ע"א ובוטסה דף ל"ג ע"ב, וע"ע להרב המגיד הלכות שבת פכ"ז ה"א ובציונים שם). במה נחלקו? מה פירוש הפסוק "אל יצא איש ממקומו", לדעת רבי עקיבא מקומו של אדם אלפים אמה (למד את זה מהפסוק בפרשת מטעי: אלף אמה מגרש, ואלפיים אמה זהו תחום שבת מן התורה). ואל יצא איש מהמקום שלו - אלפים אמה מחוץ לעיר. ואילו חכמים אומרים, התורה כאן לא צירבה על תחומין, ואלא מה התורה מדברת? על הוצאה. אל יצא - אל יוציא דברים בידו, כי עושה הוצאה בסבתו. ותוספות הסבירו את הפסוק, אמרו אל יצא אתה אומר אל יוציא? הפסוק מדבר בענין המן, היו לוקטים את המן בבוקר בבוקר, "ויהי ביום השביעי יצאו מן העם ללקוט ולא מצאו" (שם כ"ז), ואמר כך: "ויאמר ה' אל משה, עד אנה מאננתם לשמור מצוותי ותורתיי. ראו כי ה' נתן לכם השבת על כן הוא נותן לכם ביום הששי לחם יומים,

לנו יש מסורת של דורי דורות מאז משה רבנו ע"ה

ה. אבל הרפורמים. מחליפים את יום השבת ביום ראשון, פסח - "מצה וחמץ עמו בבית" (פסחים דף צ"ה ע"א)... ליל סוכות - לא סוכות ולא בטיח, נישואין - עושים אותם נוצרי עם יהודיה או הפוך. הכל מותר להם. **מהאנשים האלה תעשו דיינים ושופטים? המדינה תיחרב, עם ישראל יחרב.** יש לנו מקום אחד בעולם שיש בו חוק נישואין וגירושין, וחקקו אותו חילוניים, כי בלי זה העם יחרב. אבל אצלם זה יהודיה רפורמית, אתה לא יודע אם הגט שלה גט ואם הקידושין שלה קידושין. מה אתה לוקח? הם רוצים לקיים מצוות יהודה בן תימא שאמר: "הוי עז כנמר" (אבות פרק ה' משנה כ'). מה זה כנמר? ראשי תיבות **כומר** (או כהן, נקרא לו כהן כמו הכהנים של ויגש (בראשית מ"ד)... נוצרי מוסלמי רפורמי... תעשו בית דין ככה שיהא עז כנמר... כומר מוסלמי רפורמי. זה בתי דין שלכם? זה **בתי דין של הבג"ץ שאינם יודעים כלום. לא בהיסטוריה, ולא מה שקורה בעם, ולא מה שנחרב העם. אתם לא מבינים שיש לנו מסורת של דורי דורות מאז משה רבנו ועד היום, לשמור על כל המצוות שבתורה שבכתב ובתורה שבעל פה?**

"הקראים - קרעים שאינם מתאחים"

1. רב סעדיה גאון נלחם בזמנו נגד הקראים. אומרים בשמו (אני לא ראיתי את זה): **"הקראים - קרעים שאינם מתאחים"**. ויש אומרים שאפילו אם יחזרו ושבחו את אפשר להחזיר אותם, למה? כי הקידושין שלהם קידושין (הרי הם מזרע ישראל, וכשקראי מקדש קראית הקידושין תופסים), אבל כאשר מגרש אותה אז הגירושין לא גירושין. כי הם לא יודעים את הכללים של הגיטין, לא יודעים כלום. וממילא הבנים שתלד אחר כך מבעל אחר יהיו ממזרים. ואם התערבו בהם ממזרים אין להם תיקון. ככה אמרו. אין להם תקנה. אבל בא **הרב עובדיה ע"ה** בדורנו, בדק במצרים, וראה שהקראים יש להם תקנה⁷. אבל כל זמן שלא חזרו אי אפשר להכשיר אותם. ואלה מכשירים את הקראים, פשיטא, וגם את הבייטוסים והצדוקים אם היו קיימים, תעשו מהם בצק - "ויאפו את הבצק" (שמות י"ב ל"ט). בצק ראשי תיבות **בייטוסים צדוקים קראים**. תאפו אותם ביחד תעשו להם לישה אחת. ואחר כך תקחו את הנוצרים ואת המומרים ואת המוסלמים ואת הרפורמים תעשו מהם נמר. נמר מכאן ובצק מכאן... ואתם רוצים שעם ישראל יקבל את זה? מי אתם בכלל?! היום אתם כאן ומחר מי יודע איפה אתם. "כלבוש תחליפם ויחלופו" (התלים ק"ב כ"ז)⁸. לפיכך אני

שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקומו ביום השביעי" (שם כ"ח-כ"ט). אחד הכללים משלוש עשרה מידות שהתורה נדרשת בהם זה "דבר הלמד מעניינו", ובענין לא מדובר סתם לצאת לטייל, אלא לצאת ללקוט את המן, והם יצאו עם כלים וסלים, ואמר להם אל יצא איש ממקומו עם הסל ללקט. אז הפירוש שאמר אותו האיש זה הפירוש של התוספות לפי ההלכה שתחומין מדרבנן. ושיטת הרמב"ם (פרק כ"ז מהלכות שבת ה"א) שתחומין דאורייתא בשנים עשר מיל, ומיל אחד זה רק מדרבנן. אבל בין כך ובין כך מדרבנן אסור, אתה בתור רב עיר תעשה כדבר הזה? אז גם הוא לא בסדר. זה הקונטרס שבאים, והרפורמים יותר גרווע מזה - "וע"ע בהג"מ שם מה שהביא מהסמ"ג בשם רבנו משולם בר קלונימוס להקהות שיניהם של הקראים בענין זה].

7. יש להם תרופה, "כי אעלה ארוכה לך וממכותיך ארפאך נאם ה'" (ירמיה ל"ז), איך מצא את התרופה? מצא **שרבנו אברהם בן הרמב"ם** בזמנו גייר שלוש מאות קראים (הובא בס' כפתור ופרח פרק ה'), ויותר מאוחר **הרב"ז** מתיר את הקראים (ח"א סי' ע"ג), וגם **מהרי"ק** מתיר את הקראים (ש"ת אהלי יעקב סי' י"ג). מה הסיבה? הרי לכאורה יש כאן קידושין בלי גירושין, אבל הוא אמר שהקידושין גם כן בטלים, כי הקידושין נעשים בפני מחללי שבת ומחללי יום טוב, ועדים אלה פסולים. ודבר שני, שבקידושין הוא לא אומר לה כלום, לא אומר לה "הרי את מקודשת לי בטבעת זו", אלא נותן לה טבעת ואומר לה: "מצא אישה מצא טוב" (משלי י"ח כ"ג)... חזק וברוך, אתה אומר לה פסוק ממשלי, בזה אתה מקדש אותה?! איך קידשת אותה? לא עשית כלום. ועוד כמה טעמים. והרב האריך בזה ביביע אומר (ח"ח תה"ע סי' ע"ב), כשהוא בא להדפיס את זה, אמרו הבנים שהיו בריאים: אבא, יעשו לך בעיות, אמר אני כתבתי בזה, אני אגנוז את זה? דור הבא מישוהו יכול לפסוק דבר כזה? אני כותב, ומי שיש לו חשק, יש שקשה, זה הכל. פעם בחוברת שעורך אתה הרב ישראל מאיר יונה (שהיה לומד חברותא עם הרב עובדיה), הדפיסו תשובה של **הרב גשטטנר ע"ה** שבשום פנים ואופן אין להכשיר קראים, כי ככה פסק הרמ"א (אבן העזר סוף סי' ד'), בסדר, זה טוב בשביל האשכנזים. אבל מרן לא פסק את זה, והרב עובדיה מביא לך כמה מקורות, ואפשר שאם **הרמ"א** היה רואה את המציאות כמו שהרב עובדיה בדק במצרים, היה מסכים שאפשר להתיר. מה הרעעל הזה? (וגם אם נאמר ככה, אתה העורך לא יכול לכתוב למטה בשולי העמוד: "ענין יביע אומר חלק שמיני סימן פלוני עיף פלוני ודו"ק ואחר דרישה חלקה קל"), אבל לא עושים רעש. אפשר לתת לכל שמיני לומר את דעתו, ובמיוחד כשיש לו פוסקים גדולים, רבנו אברהם בן הרמב"ם ועוד.

8. פעם היו דנים בכנסת על גיור של אשה גויה שבעלה רוצה להכשיר את בניו כיהודים בכח. היה אחד שמו שלט (נחמה ל'), ונולד לו ילד מאשתו הגויה, והוא עשה מלחמות רבות על זה, כי הוא היה קצין בצבא, עד שהחליטו מה שהחליטו. פעם שניה נולד לו בן ורצה לעשות ככה עוד הפעם.

חדש! פגיו 24 שאלת ביאמה!

בית ההוראה כסא רחמים

מנהל אלוני בל נוא האלני

02-5353-383

www.yhr.org.il

בית ממונות

חינוך ילדים

28 - אגית

29 - אהרית

30 - פרט

בית התורה

בנישואין מין רח"י

רבנו מאיר מאוז שלישי

24

90%, הכל יש¹². לכן צריכים למחות ולדבר ולהסביר, לא לדבר בהפגנות, אמנם אפשר לעשות הפגנות, לא אכפת לי, אבל צריך להסביר להם, אלה שאתם רוצים להכשיר אותם להיות דיינים בישראל, הם לא מאמינים בתורה, הם לא מאמינים במסורת, הם לא מאמינים בכלל שיש משה רבנו בעולם¹³.

התורה נשארת לעולם ולעולמי עולמים

ח. וכי כל דבר אתם צריכים לחטט ולהרוס ולנקר את עיני האומה? מה יש לכם? יש להם בטליזיה "היהודים באים". אבל כן, היהודים באים על אפכם ועל חמתכם! בסופו של דבר כל אלה שנלחמים בתורה ימחקו וישתכחו מן העולם כאילו לא

היו ולא נבראו - "כלבוש תחליפם ויחלופו, ואתה הוא ושנותיך לא יתמו" (תהלים ק"ב, כ"ז-כ"ח). הקדוש ברוך הוא תמיד קיים ושנותיו לא יתמו. ועובדה שכל אלה שבאו להילחם בתורה לפני אלפיים שנה ויותר בימי אנטיוכוס וכו' נשתכחו מן העולם. ולא רק שנשתכחו, אלא המדיניות החזקות האלה שהיינו מפחדים מהם - בבל, פרס, מדי, יון ורומי, כולם נשתכחו ואין להם שום ערך. בבל הקדמונית - הלכה, פרס שהייתה פעם - הלכה, יון - הלכה, הכל נחרב. ואילו התורה נשארת לעולם ולעולמי עולמים. אם תרצו ואם לא תרצו.

כיצד עישר יעקב אבינו את ילדיו

ט. בפרשה של היום קראנו: "וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך" (בראשית כ"ח כ"ב). וכתוב בגמרא (כתובות דף נ' ע"א): המבזבז אל יבזבז יותר מחומש, שנאמר: "עשר אעשרנו לך" - ופעמיים מעשר זה חומש. אבל פשט התורה זה לפחות מעשר. ובמדרש (בראשית רבה פרשה ע' פיסקא ז') מובא שבא כותי אחד ושאל את רבי מאיר (זה רבי מאיר בעל הנס), הרי יעקב אבינו אומר אמת (ככה כתוב, "תתן אמת ליעקב" מיכה ז' כ'), והוא אמר שיתן מעשר, ויש לו 12 שבטים, ואם הוא לקח מהם אחד (שזה לוי) לעבודת בית המקדש, א"כ זה לא מעשר, זה פחות ממעשר, כי

12. למאה אחוז לא הגיעו. אם היה גם 100% היה "קצץ" על עבדיו" (בראשית מ"א י" - ק', צ', פ'. אבל ברוך ה' אין התבוללות של מאה אחוז, תמיד יש קצת יהודים - "אחד מעיר ושנים ממשפחה" (ירמיה ג' יד').

13. היה אחד משוגע משלהם, שמו "אחד העם" (היום יש כאלה שחושבים אותו לדתי כי הוא כותב לרבנים בכבוד, אבל בזמנו אם הוא היה כותב לרבנים בחוצפה כל העם היה שונא אותו, לכן כתב להם בכבוד). והוא אומר שלפי דעתו קשה למצוא אדם כמו משה רבנו בעולם, אדם שעולה למעלה ארבעים יום וארבעים לילה לא יכול להיות. ולפני חמשים שנה בחו"ל ראיתי מאמר מוזר מאד של הרב זאב גולד, שכתב על דבריו שלכן הרמב"ם קבע שמה רבנו ונבואתו אמת "לומר לך שמה רבנו היה אדם הסטורי" וכי הוא לנו ספק אם משה רבנו הסטורי או לא? וכי יש שגוען כזה?? הרי גם הנוצרים מאמינים שהיה משה רבנו, וגם הערבים מאמינים שהיה וקוראים לו "נביא מוסא", ובא "אחד העם" ואומר שלא יכול להיות! וכי בגלל שאתה לא יכול לעשות כמוהו, אתה לא מאמין??

אנחנו יודעים היום כמה נסים ונפלאות שנעשים על ידי צדיקים וחכמים. כמו שראינו ברב עובדיה, שהיה ממש "תגורו אומר ויקם לך" (איוב כ"ב כ"ח). הרבה סיפורים מספרים עליו. והרב בן ציון אבא שאול אותו דבר, וגם הבבא סאלי אותו דבר. אמנם לא היו ארבעים יום וארבעים לילה בתענית, אבל משה רבנו עשה את זה.

שמעתי קצת על ענין הרפורמים, ואמרתי שהרב יצחק יוסף שליט"א יש לו הרבה רבנים אתו, ויש גם חברי כנסת חרדים, ויכולו לדבר. אבל הם לא יודעים פרטים כמו שאני ראיתי וקראתי ושמעתי⁹. לכן תדעו לכם שאלה שעושים כך הם לא בג"ץ - בית דין הגבוה לצדק, אלא הם בית דין הגבוה לחורבן. הם מחריבים את המדינה ואת העם. ואנחנו מתפללים שיהיה להם קצת שכל לחשוב ולהבין שעד כאן תחום שבת, ועד כאן תחום שיבוש¹⁰... יש גבול לשיבושים. די מה שעשיתם, די מה שהפרעתם, די מה שהחרבתם¹¹.

וכי בשביל זה באנו לכאן אחרי אלפיים שנה של גלות?!

ז. והנה זה החורבן האחרון חס וחלילה - "עלית על כולנה" (משלי ל"א כ"ט). הכל מותר במדינה הזאת. אין להם שום דבר, לא מצפון ולא הלכה ולא מסורת, כלום. וכי בשביל זה באנו לכאן אחרי אלפיים שנה של גלות? באנו לארץ ישראל בשביל להתנער מכל התורה? לתנערו שם בחוץ לארץ. שם כל אחד יתנער. יש בעוונות הרבים בחוץ לארץ התבוללות של 70%, 80%,

ואז הייתה גולדה מאיר זכרונה לברכה, (למה זכרונה לברכה? כי לעומתה אלה זכרונם לא לברכה...), והיא אמרה כל פעם שיוולד לשליט ילד ישגע אותנו? לא! צריך לעשות חוק. יהודי זה רק מי שנולד לאשה יהודיה. תפסיקו. ובסוף שליט הזה שהיה קצין בצבא הלך לחוץ לארץ. וכי רק הוא הלך? הלכו מאות אלפי אנשים לחוץ לארץ, ומוציאים עיתון באמריקה, קוראים לו "ישראל שלנו". ישראל שלכם? אתם גרים באמריקה וישראל שלכם? אבל אין לך עם מי לדבר, ההגיון לא עובד.

פעם אחת היה עיתונאי אחד ושמו שמואל שניצר. והוא היה העורך הראשון של 'מעריב', הוא לא היה משלנו, אבל פעם כתב במאמר: אני יודע שכאשר הרב ישראל מאיר לאו שיהיה בריא מדבר, כולם נכנעים לו, כי הוא מדבר בטוב טעם. הוא חותך, ודבריו ברורים ופשוטים (וביחוד שהיה ילד קטן בן שמונה כשניצל מהשווא. איזו חכמה היתה לו. ומי ידע כמה חכמים כאלה הלכו לנו בשואה בעונותינו הרבים). והנה הרב לאו מתווכח עם הרפורמים וכדומה בתקשורת והדברים שלו נשמעים חלשים, נראה שהוא מהסס ומפחד. התפלאתי, והתברר לי שחתכו את הדברים שלו! השמיטו מכאן ומכאן. זו בושה לתקשורת שהיא משמיטה דברים שאינם לרוחה. מלכתחילה אל תעשו שום דבר. ואם כבר נתתם לו לדבר כמו שצריך, כדי שישמעו אותו מיליון אנשים. אבל בתקשורת הישראלית הכל מושך אל צד אחד.

9. אני לא כל הזמן יושב וקורא דברים כאלה, אבל כאשר אני קורא איזו מלה בעיתון חרדי (מאיפה יש לי ידיעות? רק מעיתונים חרדיים 'יום ליום' ולילה לילה ויחווה דעת... זה הכל). אני זוכר אותה ומשתמש בה לעת הצורך.

10. "שבת" בידידי זה שָׁבַס. אל תקרי שָׁבַס, אלא שיבוש...

11. תראו מה קורה כאן במדינה, יש הרבה בנות ישראליות שגויים מפתים אותן ומתחננים איתן, ואחר כך רואות שהכל חושך ואפילה. ואם אותה אשה תעזי לומר איזו מלה אחת בפני בעלה הערבי, יתן לה מכות ושתי טסיות... יגיד לה את חושבת שאת מלכה כאן? אין כאן שום מלכה. את יהודיה מפונקת! והיא מתחילה חשבה שהבן אדם הזה הוא אדם חשוב מאד, הוא אומר לה שקוראים לו יוסף, ואחר כך אומר לה את באמת חושבת שקוראים לי יוסף? לא "יוסף" קוראים לי, אלא "יוסף" מאום אל פאחם... (האמא המפחמת או המפוחמת...), הכל חושך ואפלה. והיא שפוטת שלו. תודיעו לה שאחריתה מרה כלענה, תודיעו לה שהילדים שלה יגדלו כמו גוים, תודיעו לה שהילדים שלה מחרי יכולים להרוג יהודים בשם הקוראן ומוחמד. (אפילו שהוא לא אמר לעשות ככה, שבטלים זה ג'יהאד). והם בג"ץ יושבים בטלים ומסתכלים. אם באו אנשי די לאחים שיהיו בריאים ועשו משהו - עשו. ואם לא באו - עולם כמנהגו נוהג, והכל הולך ונחרב.

בינ הפותרים
ונשעיה דעת
ועל ערה
עקשו מפיהו
פילאף תה
צבאות בוא

איזה סיפור עופת ידוע לך על מרובי החיים חי חיותה הכהן זצוק"ל?

בינ הפותרים נכונה יוגרל פרס יקר ערך

תשובות ניתן לשלוח במייל עד יום שני בשעה 13:00 בלבד בפקס 08-6752698 או במייל: yhr6727523@gmail.com

לפרטים והזמנות: 053-6652663

כל תשמישי הקדושה במקום אחד
ספרי תורה • תפילין • מזוזות • מגילות ועוד

מונה ע"י מנהלים מוסמכים מישיבת כסא רחמים

שנים עשר". ולמה? כי יבואו כל מיני אנשים ויגידו: איך ראובן הבן של יעקב אבינו עושה מעשה כזה? וגם אם תגיד להם את הפירוש שכתוב בגמרא הם לא יקבלו¹⁷, ולכן הפסוק הזה חצוי לא מתורגם, ומתרגמים רק את החצי השני. לכן יש בו פיסקא באמצע הפסוק, לומר שאת החלק הראשון - שנראה כקלון ולא מתרגמים אותו, ואת החלק השני מתרגמים. ולמה עושים את זה פסוק אחד (שהרי לולי הפיסקא באמצע הפסוק זה פסוק אחד)? כי זה תלוי בזה, שמכיון ש"וילך ראובן וישכב את בלהה", יעקב פירש ממנה והיו לו רק שנים עשר, כמו שבארנו למעלה.

להחזיר עטרה ליושנה

יב. וזוה מובן שתמיד כתוב בסוף הפרשיות כמה פסוקים יש בפרשה, ובסוף הפרשה הזאת-פרשת וישלח כתוב: 154 פסוקים, קליט"ה סימן. ולמעשה יש רק 153, אז למה כתוב 154? אלא בגלל שמי שכתב את הסימן הזה חישוב את הפסוק "ויהי בשכון ישראל" כשני פסוקים. וככה נהגנו על פי אבא לקרוא את הפסוק הזה פעמיים, פעם ראשונה "וישמע ישראל" סוף פסוק, ופעם שניה עם זרקא וסגולתא ואתנח וסוף פסוק, והפסוק ארוך יותר¹⁸. וככה המנהג בישיבה. וככה מצאנו בכתב יד עתיק בבר אילן, הביאו לי צילום חומש עתיק של כתב יד שנכתב בשנת ה' אלפים י"ב¹⁹, ושם כתוב: "האי קרא מקרי בתרי טעמי" - יש בו שני טעמים, ולא כתוב טעם אחד. פעם היו כותבים על המלים "בארץ היא" שיש שם זקף קטון וסגולתא, איך יכול להיות זקף קטון וסגולתא? אלא זה נקרא בשני טעמים, ואחר כך מיעטו ומיעטו עד שלא נשאר כלום. ואנחנו בעזרת ה' החזרנו עטרה ליושנה. ומי שיקח את החומשים שלנו (החומש המדויק ועוד חומשים אחרים), יראה שכתוב שם שקוראים את הפסוק הזה פעמים. והמנהג הזה אינו רק מנהג של תונס שאבא שמע אותו בתרצ"ד²⁰, אלא יש ספר שכתב אותו חכם אלג'ירי (ראה שו"ת פרחי כהונה חאו"ח סי' ג'). ובהסכמת מרן רבנו שליט"א לתיקון"ס איש מצליח) ושם כותב שהמנהג הזה היה ידוע באלג'יר, והיה לנו בחור תלמיד חכם אלג'ירי שהיה מתפלל אתנו בשבת (והוא נפטר, מסכן) ואמר שככה נוהגים אצלם. וזה מנהג עתיק שכדאי לחדש אותו. כי הוא על פי הגמרא שאמרה שהחלק הראשון נקרא ולא מיתרגם והחלק השני נקרא ומיתרגם, ולכן חילקו את זה לשני פסוקים.

שיטת האר"י ושיטת הגר"א באופן קריאת שנים מקרא ואחד תרגום

יג. יש עלון שחיברו אותו שני ילדים פחות מגיל בר מצוה, וקוראים לו "אגודת שומרי לשון". והאגודה הזאת יש בה בסך הכל שני ילדים מתוקים מדבש, שלומדים בת"ת שע"י כסא רחמים [ת"ת איש מצליח] ופחות מגיל בר מצוה... ויש בעלון הזה קצת מוסר, וקצת סיפורים, וקצת מילתא דבדיחותא, וכל מיני דברים. ושם דיברו על שנים מקרא ואחד תרגום, שיש בזה שתי שיטות, שיטת האר"י ושיטת הגר"א. שיטת האר"י שכל פסוק ופסוק קוראים פעמיים מקרא ואחד תרגום, ושיטת הגר"א שלא קוראים כל פסוק ופסוק בנפרד, אלא קוראים פעמיים כל קטע שלם - פרשה פתוחה או סתומה, ואחר כך מתרגמים אותו (מעשה רב הובא במ"ב סי' תרפ"ה סק"ב). ומי יכול להכריע מה יותר טוב?

17. ואפילו האבן עזרא כתב על הפסוק הזה: "יפה פירשו רבותינו ז"ל - וכוסה קלון ערום". (משלי י"ב ט"ז). מי שמסכה את הקלון הוא חכם. ובעל אמנות חכמים (פרק כ"ב) ירד עליו, אמנם יש חכמים שאמרו שזה כפשוטו, אבל אסור לומר על החכמים שאמרו שזה לא כפשוטו שהם - "כוסה קלון ערום". אסור לומר את זה.

18. ויש לי ראייה לזה מהגמרא בקידושין (דף ל"א). הגמרא שם אומרת שבמערבא מפסקים את הפסוק "נהנה אנכי בא אליך בעב הענן וגו'" (שמות י"ט ט') לשלושה פסוקים. והגמרא לא אמרה איך הם השלושה, אבל קל מאד לדעת. כי במלת "הענן" יש סגולתא, ואחר כך: "וגם בר יאמינו לעולם" יש אתנח, ואחר כך: "ויגד משה את דברי העם אל ה'" סוף פסוק. ורואים שסגולתא זה שלישי הפסוק, ואתנח זה עוד שלישי, וסוף פסוק זה סוף הפסוק. וכאן אם תגמור את הפסוק במלים: "וישמע ישראל", אין לך מקום לסגולתא, כי הפסוק קצר. אבל אם הפסוק ארוך יותר, צריך לעשות בו סגולתא ואתנח ורק אז סוף פסוק.

19. בשנה הזאת הרשב"א היה עדיין צעיר, הוא נולד בד"א בתקצ"ה, ובה"א י"ב היה בסך הכל בן שבע עשרה, והחומש הזה שמצאו אותו, שמור עד היום בבר אילן.

20. פעם אבא ע"ה פגש את הפייטן המפורסם אשר מזרחי, והוא אמר לו זה שיר שלי משנת 34, אמר לו "למה תרצדון" (התלים ס"ח ט"ז)? שאל אותו מה אתה מדבר? אמר לו איך פתאום נזכרת בשנת תרצ"ד, (שנת 34 זו שנת תרצ"ד)... אבא אמר לו את הפסוק "למה תרצדון" והוא לא הבין עד שהסביר לו.

מעשר של שנים עשר זה 1.2 (אחד וחומש), והוא לקח רק אחד, איפה החומש של עוד שבט? אמר לו רבי מאיר אני אוסיף לך קושיא, הרי יעקב אבינו אמר: "אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי" (בראשית מ"ח ה'), וא"כ יש לו עכשיו ארבעה עשר, ולא רק שנים עשר. אמר לו הכותי: נו, כל שכן וקל וחומר. 1.4 זה כמעט אחד וחצי, איפה החצי הזה? אמר לו רבי מאיר אבל אל תשכח שהיו ארבע אמהות, וכל אמה הבכור שלה עובד בבית המקדש, (כמ"ש "וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עולות" (שמות כ"ד ה'), עד שעשו את העגל ונספלו הבכורות)¹⁴, וכיון שיש לך ארבעה בכורות, א"כ ארבע עשרה פחות ארבע זה עשר. ומהעשרה שנשארו נתן את לוי למקדש שזה בדיוק מעשר.

"ויהיו בני יעקב שנים עשר"

י. זה תירוץ יפה מאד. אבל יש עליו קושיא עצומה, הרי שני הבנים האלה - אפרים ומנשה לא נולדו לאחת מארבע האמהות, אלא נולדו לאסנת אשתו של יוסף, וא"כ יש לך חמש אימהות, ולפי זה אתה צריך לתת מהם חמשה בכורות, ואחר כך לתת עוד אחד. ואיפה הם חמשת הבכורות הללו?! אלא התשובה היא, שכתבו המקובלים שבאותו לילה שראובן בלבד את יצועי אביו היו אמורות להגיע ליעקב אבינו שתי נשמות של אפרים ומנשה, ובלהה הייתה צריכה ללדת אותם. אבל כיון שראובן טעה וכמעט חטא, לכן יעקב אבינו פירש מאשתו בלהה, ולא ילד עוד. וזה רמז הפסוק שם: "וישכב את בלהה פילגש אביו" (בראשית ל"ה כ"ב) ויש פסקא באמצע הפסוק [ואח"כ נאמר שם: "ויהיו בני יעקב שנים עשר"] ובאמת למה יש את הפסקא הזאת? אם זה פסוק אחד, זה צריך להיות פסוק אחד שלם. ואם זה שני פסוקים, תחלק את זה לשני פסוקים! אלא שזה בא לומר לנו שבגלל ש"וישכב את בלהה פילגש אביו" - ממילא יעקב פרש מבלהה, ולכן היו בני יעקב שנים עשר בלבד, ולא ארבעה עשר. אבל אפרים ומנשה היו צריכים לצאת מבלהה, וממילא היו לו ארבעה עשר ילדים מארבע אמהות, ותוריד ארבע בכורות - נשארו עשרה בדיוק. ודברי רבי מאיר מובנים נפלא.

קוראים את הפסוק פעמיים בשני אופנים

יא. וזוה מובן דבר נפלא, המפרשים שואלים למה נחלק פסוק אחד לשנים? לחם הביכורים גם שואל את זה (סלת למנחה דף ק"ח ע"ב), ממה נפשך, אם זה פסוק שלם צריך להיות בלי פסקא, ואם זה שני פסוקים, תעשה את זה שני פסוקים¹⁵? ושמעתי מאבא ע"ה שהוא שמע מחכמי תונס בשנת תרצ"ד (לפני 87 שנה) מאחד ששמו רבי יונה טייב ואחד שמו רבי דוד זרח (והזכרתי את זה בספר מגדולי ישראל ח"ד עמ' נ"ד) שקוראים את הפסוק הזה פעמיים, בשני אופנים. בפעם הראשונה בשני פסוקים ו"וישמע ישראל" סוף פסוק. ופעם שניה הכל בפסוק אחד, ויש שם סגולתא ואתנח וסוף פסוק. בפעם ראשונה קוראים ככה: "ויהי בשכון ישראל בארץ ההוא וילך ראובן וישכב את בלהה פילגש אביו וישמע ישראל". ופעם שניה קוראים ככה: "ויהי בשכון ישראל בארץ ההוא וילך ראובן וישכב את בלהה פילגש אביו וישמע ישראל ויהיו בני יעקב שנים עשר". אבל גם על זה יש קושיא, למה עשו ככה? אני אסביר לכם, התשובה היא, שכתוב בגמרא מגילה (דף כ"ה ע"ב) שבזמן שרבותינו היו מתרגמים כל פסוק¹⁶, היה מעשה באחד שהיה מתרגם את הפסוק "ויהי בשכון ישראל בארץ ההוא וילך ראובן וישכב...", ואמרו לו: תשמע, אל תתרגם את הפסוק הזה, אלא תתרגם רק את הסיפא שלו: "ויהיו בני ישראל

14. שהרי למה יעקב רצה את הבכורה מעשיו? כי הוא רצה להיות בכור כדי שיעבוד בבית המקדש. ועשיו אמר מה אכפת לי מהבכורה - "למה זה לי בכורה" (בראשית כ"ה ל"ב). אבל אחר כך הוא מתחיל לצעוק ולבכות "את בכורתי פקח" (כ"ז ל"ו) - דמעות תנין...

15. ואמר בשלמא בעשרת הדברות אנחנו יודעים שיש טעם עליון וטעם תחתון, טעם העליון נקרא בתורה ביום שבו נעונו ובפרשת יתרו, וטעם התחתון נקרא מתי שקוראים שנים מקרא ואחד תרגום או מלמד לתלמידים. ויש טעם גם לזה וגם לזה, שבטעם העליון אנחנו קוראים כל דברה ביחד, ואם יש דברות ארוכות כמו "לא יהיה לך אלהים אחרים על פני" (שמות כ"ג) עד "ולשומרי מצוותי" (שם ו'), שיש שם ארבעים ויותר מלים, קוראים הכל בפסוק אחד, כי הכל זה דברה אחת. ואילו "לא תרצח" אפילו שזה רק שתי מלים, נמצא בפסוק לבד. אבל הפסוקים שקוראים בחומש לא קוראים ככה, לא פסוק אחד ארוך מדאי ולא פסוק אחד קצר מדאי (כמו שאומרים, הננס והענק...), אלא הפסוקים מחולקים בצורה מסודרת. "לא תרצח, לא תנאף, לא תגנוב, לא תענה ברעך עד שקר". כולם פסוק אחד. ואילו כאשר קוראים בספר תורה - "לא תרצח" לבד, "לא תנאף" לבד, "לא תגנוב" לבד. א"כ הבנו למה יש כאן חלוקה כזאת, אבל מדוע בפסוק וישכן ישראל עושים פסקא באמצע פסוק?

16. כי לא היה מקום ללמוד, והיו באים לבית הכנסת, וכל פסוק היו מתרגמים אותו לארמית, ואלו שאינם מבינים היו שומעים את התרגום ומבינים.

סיוע לשיטת הגר"א

יד. מצאו סיוע לשיטת הגר"א מגמרא במגילה (דף ד' ע"א), כתוב שם: אמר רבי יהושע בן לוי חייב אדם לקרות את המגילה בלילה ולשנותה ביום. וחשבו בגמרא שמה שאמר "לשנותה" הכוונה לקרוא את המשנה שלה ביום. בלילה קוראים מגילת אסתר, וביום קוראים את המשניות של מסכת מגילה: "מגילה נקראת באחד עשר וכו'". ואמרו לא ככה, אלא לשנותה פירושו לקרא את המגילה פעם שניה, **"כמאן דאמר אעבור פרשתא דא ואתנייה"** - אני עובר על הפרשה וחוזר עליה. וזו הכוונה לשנותה - לקרוא את המגילה פעמיים. וככה עושים עד היום, שקוראים את המגילה בלילה וביום. ואיפה מצינו שאדם קורא פרשה שלמה ושונה אותה? מסתמא בקריאת שנים מקרא ואחד תרגום, וזה כדעת הגר"א.

ראיה ברורה לשיטת האר"י

טו. אבל יש לי ראיה ברורה למנהג שלנו על פי האר"י, מה הראיה? הגמרא בברכות (דף ח' ס"ע) אומרת: **"לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הציבור שנים מקרא ואחד תרגום, ואפילו עטרות ודיבון"**. כלומר אפילו שאין מה לתרגם את המלים "עטרות ודיבון", כי זה שמות של ערים - "עטרות ודיבון ויעזר ונמרה, וחשבון ואלעלה ושכם ונבו ובעון" (במדבר ל"ב ג'). ובשביל מה לחזור שלוש פעמים על אותם דברים? אז תאמר מספיק רק שנים מקרא, קמ"ל שגם זה מתרגם. וא"כ שמע מינה שהיו קוראים כל פסוק לבד. כי אם היו קוראים פרשה שלמה או קטע שלם ואחר כך מתרגמים אותו, וכי יעלה על הדעת שבאמצע הקטע נדלג עשר מלים? ודאי שלא²¹. אבל אם קוראים פסוק פסוק זה מובן, כי הייתי חושב שאין צורך לתרגם את הפסוק הזה, כיון שכל אחד מבין אותו. ולכן מסתבר כמו שאנחנו נוהגים. ויש כאלה שרוצים לעשות דוקא על פי הגר"א, אבל אם אדם נמצא בתוך הפרשה לא יקרא קטע כמו הגר"א וקטע כמו האר"י, אלא יקח תמיד שיטה אחת. ואנחנו תמיד נוהגים לקרוא על פי שיטת האר"י, וככה נהגו תמיד, שקוראים כל פסוק פעמיים.

התרגום של "עטרות ודיבון"

טז. ותוספות שם (ד"ה ואפילו) שואלים מדוע הגמרא הביאה את הדוגמא של "עטרות ודיבון" שזה בסוף העולם... בפרשת מטות, בשעה שיש לנו פסוק בתחילת ספר שמות: "ראובן שמעון לוי ויהודה" (שמות א' ב')? (ולא עוד, אלא שיש כאלה שאומרים "ואלה שמות" ראשי תיבות: וחייב אדם לקרוא הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום. ומיד אחר כך כתוב "ראובן שמעון לוי ויהודה", אם כן יותר מתאים להביא את זה). התשובה היא שראובן ושמעון זה חידוש אחד, שחוזרים על זה עוד הפעם. אבל בעטרות ודיבון הגמרא באה לאפוקי מתרגום ירושלמי (ותוספות הזכירו אותו), שהוא מתרגם את עטרות ודיבון: "מכללתא ומלבשתא וכו' ובית קבורתא דמשה וכו'", והגמרא מלמדת אותנו שזה לא נכון, אלא התרגום הוא לחזור על אותם הפסוקים של עטרות ודיבון מילה במילה. ומילתא אנב אורחיה קא משמע לן שהפסוק הזה נכפל שלוש פעמים²².

לצאת ידי "קידוש במקום סעודה" באורז

יז. ויש עוד דבר, האם יוצאים ידי קידוש במקום סעודה באורז? הרב עובדיה ע"ה אומר שלא (ש"ת יב"א ח"צ ח"א ח"ס ס"ל לה). אמרו שאפשר לצאת במזונות, ואפשר לצאת ביין (ש"ע ס"ר ע"ג ס"ה), כי הגמרא אומרת (ברכות דף ל"ה ע"ב) "פורתא מיסעד סעידי" - אם לוקחים מעט יין, (רביעיית בלבד), זה סועד את הלב²³. אבל באורז לא כתוב. ומצאתי בירחון מוריה (ניסן תשנ"ט עמוד קיג) **שהרב שטיינמן ע"ה** אמר שיוצאים באורז ידי קידוש במקום סעודה. ולמה? כי הרא"ש כתב (בפרק כיצד מברכין ס"ח) שהאורז נקרא מזון כי הוא משביע וסועד את הלב. א"כ למה שלא יצאו בו ידי חובת קידוש במקום סעודה? הרי זה לא גרע מכוס יין. וכי כוס יין סועד את הלב? לא בדיוק, כי מה שכתוב שהוא "סעידי" הכוונה

21. אם אדם קורא "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה" - "ואלין שמהת בני ישראל דעלו למצרים", "את יעקב איש וביתו באו" - "עם יעקב גבר ואנש ביתה אתה". ועל "ראובן שמעון לוי ויהודה" - אתה מדלג ולא קורא אותם כי כל אחד מבין, ורק תסיים "ויוסף היה במצרים", לא ברור מי הם הבנים.

22. תוספות לא תירצו כמו שאמרתי, אבל זה תירוץ יפה. כי יש בתאג התימני שתי גרסאות, יש גורסים "עטרות ודיבון", ויש גורסים "מכללתא ומלבשתא". ומהגמרא שלנו מוכח שחוזרים על אותן המלים של הפסוק שלוש פעמים.

23. ויש לזה רמז בתורה, כתוב: "ודגן ותירוש סמכותיו" (בראשית כ"ז ל"ז), והתרגום של "סמכותיו" - "סְעִדְתָּהּ". סעדתי אותו בדגן ותירוש. דגן, זה מזונות, ותירוש, זה יין.

שיש בו קצת סעד שסועד את הלב. והאורז הוא משביע. וראיה לדבר, שהאבן עזרא כתב (דניאל א' ט'): אמר הגאון, שהזרעונים שאכלו דניאל וחבריו היה דרך נס²⁴. אבל אין צורך²⁵, כי אפשר לפרש שמה שכתוב שאכלו זרעונים, הכוונה שאכלו אורז. כי האורז משביע טוב. ושליש העולם גיזון ממנו, ובהודו אוכלים אורז. כל העולם יודעים שאורז זה אוכל משביע, אין ספק. ויש לי גם רמז: "אבינו רענו זוננו". ראשי תיבות ארז. וככה גם דעת רבי בוגיד **סעודין ע"ה** שיוצאים באורז (ש"ת מגיד תשובה ח"ב ס"ל י"ח). וככה אמרו כמה חכמים.

ברכת "על המחיה" היא הכרת הטוב על ארץ ישראל

יח. הרב עובדיה דעתו אחרת, ואומר הנה עובדה שראינו שלא מברכים אחריו על המחיה. אבל הרא"ש בפרק כיצד מברכין (ס"ח) כתב דדוחן מיוזן זיין וסועד את הלב "כמו אורז". ומזה למדו האחרונים שאם בירך אחרי האורז על המחיה **יצא ידי חובה** (עיין בכף החיים סימן ר"ח אות מ"א). אז למה לא יצאו באורז ידי קידוש במקום סעודה? ואם תאמר לי א"כ למה לא מברכים אחריו לכתחילה על המחיה? יש טעם יפה מאד. כיון שהאורז אינו גדל בדרך כלל בארץ ישראל, (כי האורז צריך הרבה מים, וכיון שחסר מים בארץ ישראל, אי אפשר שהאורז יגדל כאן, ומביאים אותו מחוץ לארץ)²⁶, וברכת "על המחיה" היא הכרת הטוב על ארץ ישראל - "ארץ חמדה טובה ורחבה שרצית והנחלת לאבותינו לאכול מפריה ולשבוע מטובה". (וגם כאשר מייבאים חמשה מיני דגן מחוץ לארץ, מ"מ עיקר הדגן גדל בארץ ישראל. ויש

24. ויש לי רמז לדעת הגאון. כי זו פעם יחידה בתנ"ך שכתוב: "נס נא את עבדיך ימים עשרה" (דניאל א' י"ב). מה זה נס נא? נס"ה נא, (כמו "צו את בני ישראל" ויקרא כ"ד ב' ועוד) ש"צו" פירושו צוה). אבל למה כתוב "נס"? תכתוב נסה נא, הרי אף פעם לא כתוב נס. אלא לומר לך שזה דרך נס.

25. חכמי ספרד כמה שיכולים לקרב את הדברים לטבע, היו מקרבים. ככה הטבע שלהם... כי הם אומרים שהקב"ה קבע את הטבע לתמיד. ואם אתה רואה איזה דבר של נס, יש בו איזו חכמה או איזה עניין.

26. לכן יש בו לפעמים ספיקות אם האורז כשר לפסח. ואנחנו מייבאים אורז בשקים גדולים שמביאים מחו"ל, ומחלקים מהם אורז שאין בו חשש חמץ.

הגרלה שכל אחד זוכה!?

ש

דבר כדבא!

חותמים מנוי ללא התחייבות
וזוכים באחד מתוך עשרת הפרסים הבאים*:

מנוי לשנה חנים ◀ **מקפיא** ◀ **מייבש כביסה**

מכונת פופקורן ◀ **מכונת ברו**

טרווייה ◀ **כדור מרחף** ◀ **כרטיספר** ◀ **ספר מחשבת ישראל** ◀ **ערכת קסמים**

חייגו **09-88-999-88** עכשיו!!!

מכניסים איכות הביתה. **מרוה לצמא**

השבועון לבית היהודי

*זהות הפרס תיקבע על-פי הגרלה בה כל אחד זוכה בפרס אחר מתוך הרשמה | כמות הפרסים משתנה לפי ערכם | למי שלא היה מנוי בשנה האחרונה, בכפוף לתקנון | ההזמנות להמחשה בלבד. ט.ל.ח.

יכול לשבוע כמו שאכל לחם²⁷. ולא רק זה, מרן (בסימן ר"ח סעיף י"ז) פסק, שאם אדם בירך אחרי תמרים ברכת המזון יצא ידי חובה. וזו גמרא בברכות (דף י"ב ע"א). א"כ אם יוצאים עליהם ידי חובה בברכת המזון א"כ למה לא יוצאים יד"ח לאכול תמרים לקביעות סעודה? לכן לדעתי מסתבר שגם בתמרים וגם באורז יכולים לצאת בהם ידי חובת קידוש במקום סעודה. ולפחות בשבת בבוקר, כי ביום שבת יש אומרים שלא צריך קידוש במקום סעודה. כמו שכותב הראב"ד (פכ"ט מהלכות שבת ה"י) שלא צריך סעודה, ויש על זה תשובה ביביע אומר (ח"ב חאו"ח סי' י"ט). אבל לפחות אם אכל תמרים או אכל אורז יוצאים ידי חובה והכל בסדר.

אל מלא רחמים יתמלא ברחמים על נפש רוח ונשמת ידידי המנוח ר' דני גריב בן חנה שנפטר ממש בפתאומיות, "בפתע פתאום". היה מחלק סלים כל שבת לנזקקים באלעד, ובחגים היה מחלק שלוש מאות סלים לאברכים ובעלי תורה. וחלה פתאום והלך לבלניסון, דברתי אתו לפני שבוע, ופתאום אני שומע שעזב את העולם. ועוד אברך אחד מאברכי הישיבה רבי מאיר כהן מטבריה, שערך את הספר של רבו רבי משה הכהן דריהם (היה גאון גדול) על פסחים והוציא אותו מחדש. וגם לו יש כתבי יד. וגם הוא נפטר בחטף. הקורונה הארורה הזאת לא השאירה לנו מנוחה, נתפלל לקב"ה שיסיר את המגפה הזאת מעלינו.

ואני רוצה לומר לאנשים האלה שממשיכים להסיע אוטובוסים בשבת להכעיס אפילו אם יש בהם נוסע אחד או שנים, מחללים שבת בשבילם. למה האכזריות הזאת? הם חושבים שהם מזיקים לעצמם, אבל הם מזיקים לכל המדינה כולה! אני מאמין שאם יהיו ששה חודשים שלא יסעו אוטובוסים בשבת, לא בבוקר ולא בערב, רק לאחר צאת שבת, נראה נסים ונפלאות. הקורונה תעלם מארץ ישראל, ואולי גם מן העולם כולו. אדם צריך לדעת, עם מי אתה מתחרה?! - "התמלך כי אתה מתחרה בארז, אביך הלוא אכל ושתה ועשה משפט וצדקה אז טוב לו" (ירמיה כ"ב ט"ז). לא עושים כדבר הזה. אדם בא לארץ ישראל למקום הקודש (והערבים קוראים לה: "אל קודס") ועושה דוקא להכעיס?! לא עושים כדבר הזה. ה' ירחם עליהם שיחזרו בתשובה, וה' יצור את נשמתם של הנפטרים בצרור החיים, ונזכה לגאולה שלמה במהרה בימינו אמן ואמן.

השבוע הזה יש גם פטירה של אשתי הרבנית, עשרים שנה מאז פטירתה. הייתה סובלת הרבה מאד, סבלה וסבלה עד שהוסיפו לה שם. נסעתי אתה לדרום אפריקה, נסעתי אתה לאמריקה, עד שהגיע זמנה והיא בת 56. ויש פסוק בישיעה (ל"ח י'): "אני אמרתי בדמי ימי אלכה בשערי שאול" - בדמי גימטריא 56. והייתה זריזה ונקיה ומיוחדת במינה, כל מי שראה אותה השתאה עליה מאיפה מצאת את האשה הזאת? אבל סבלנו אני והיא סבל נורא ואיום, עד שה' יתברך לקח אותה ואנחנו נשארנו יתומים. גם בלימוד שלי אין לי מאז ריכוז כמו פעם, אני "פלג גופא" - חצי גוף. מה לעשות?! ה' ירחם עליה, ותהיה נשמתה צרורה בחיים. אמן כן יהי רצון.

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל השומעים, ואת כל הרואים ואת כל הקוראים. ויהי רצון שהדברים שאני אומר מלבי יפעלו עליהם לטובה, ויחזרו בהם מכל הדברים המוזרים האלה, (לעשות נישואים אורחים, ושופטים רפורמים, ולעשות חילולי שבת להכעיס, הדברים האלה לא מתאימים לנו. אנחנו חזרנו אחרי אלפים שנה של גלות בשביל לעשות יותר גלות!?) ונזכה לראות פני משיח צדקנו במהרה בימינו אמן ואמן.

27. והרב בא-גד שיהיה בריא מביא סיפור על אחד שקראו לו יואל שנדלר, והיה כל הזמן ישן, וכל הזמן הציפורניים והאצבעות שלו היו כחולות. ולא ידע מה לעשות. יום אחד הגיע ט"ו בשבט והלך וקנה קילו תמרים, והתחיל לאכול תמרים בבוקר בערב ובצהריים. הוא היה בודד בבית, והתחיל לאכול. ופתאום הוא רואה שהציפורניים שלו קבלו צבע טוב מאד ונעשו אדומות, והוא נעשה עירני. היה ישן 18 שעות ביום, ומאז התחיל לישון ביום 8 שעות. מה זה? מה קרה? ומזה ידע שהתמרים כל כך טובים לבריאות. והרב בא-גד שיחיה אומר: אני בן שבעים וחמש (עד מאה ועשרים), ואני אוכל בארוחת צהריים שמונה תמרים וכוס חלב! זה הכל. וניהלתי ישיבה (תיכונת) שיש בה 1200 תלמידים. איך היה יכול לנהל? אלא שהתמרים מזינים.

אומרים שאם החיטה גדלה בארץ ישראל). והאורז בכלל לא גדל כאן, א"כ איך נוכל לברך עליו "ארץ חמדה טובה ורחבה"? ולכן לכתחילה לא מברכים על המוחה, אבל בדיעבד לדעת כל האחרונים יוצאים ידי חובה. ואם אינו משיבוע איך יוצאים ידי חובה? ויש גם אבן עזרא שאומר שהאורז משיבוע. האורז בסדר גמור, משיבוע ועוד איך משיבוע. וזה קל וחומר מהיין. וכי היין משיבוע? הוא לא משיבוע ממש [ונחשב כקידוש במקום סעודה].

אם יוצאים בתמרים ידי "קידוש במקום סעודה"
 יט. ויש דבר פלא שראיתי בכף החיים (סימן רע"ג אות מ"ב) בשם תוספת שבת (סי' רע"ג אות ט"ו). דמה שכתב המג"א (בסימן ר"ח ס"ק כ"ה) שתמרי סעדי, זה ט"ס שלא מצאנו את זה בשום מקום. ואני מתפלל עליו, כי זו גמרא מפורשת במסכת כתובות (דף י' סע"ב) שהתמרים משיבועים, ומי שאוכל תמרים בוקר וערב וצהריים

הצרכן אהירשם!!

למגזין החדש

אוצרות יהדות תוניסיה

40 עמודי צבע על יהדות תוניסיה

המגזין יבא לאור ה"ה ארבעה פעמים בשנה.

להזמנת מנוי נא ליצור קשר

050-6235157

מכון שרי זבולון/ בנימין פנש

פתייל תכלת, מצוות ציצית בשלמות!

הגאון רבי מנחם מנדל שפרן שליט"א
 ראש ישיבת נועם התורה ואב"ד ב"ב:

...למה שלא נתקבל בציבור הרחב שומרי תומ"צ קלה כבחמורה ומדקדקין במצוות אינו משום שיש ערעור על אמיתות התכלת. אדרבה הראיות שמביאים לזיהוי התכלת המקובל היום כחלוון התכלת שבזמן חז"ל, נראין הדברים נכונים שזוהי תכלת של תורה, והדברים משכנעים ומדברים בעד עצמם...

עדיין מושתק? המקשר אכשי וקבל כרד נאשן כספסוד נשאטנא!
 קו הפכא - קו מידע ישועים

0799-1000-65

וזכרתם
 ראי - זכרה - ששה

מכל צד שתסתכל על זה

מי בתמונה?

תשובה ניתן לענות בקו בית נאמן
079-9270505 שלוחה 22. נא לשלוח
התשובות עד יום ראשון בערב
בין הפתורים נכונה יוגרל פרס (חובה
לציין שם וכתובת בצורה ברורה)

עורך: הרב ר' ז'
סמואל עידאן שליט"א

גיליון
192

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

מתוך שיעוריו של רבנו מן ראש הישיבה שליט"א
לע"נ גאולה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה

למען תספור

"כפרח יכון עולם, ועד בשחק נאמן סלה"

(תהלים פרק פ"ט פסוק ל"ח), שְׂדוּד הַמֶּלֶךְ נִמְשָׁל לַיָּרֵחַ. וְגַם אֲנַחְנוּ אַחֲרֵי בְרִכְתּוֹ הַלְבָנָה
אוֹמְרִים: "דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיִם". וְשׁוֹב פֶּעַם כְּשׁוֹגֹמְרִים הַכֹּל אוֹמְרִים: "יִצְחָק יִצְחָק
יִצְחָק" (לא כָּלם אוֹמְרִים אֵת זֶה). מַה הַקֶּשֶׁר לַיִצְחָק? כִּי יִצְחָק אֲבִינוּ נִמְשָׁל לַלְבָנָה. וְכִמוֹ
שְׁאוֹמְרִים בְּפִיט עַת שְׁעָרֵי רְצוֹן: "אֵל נָא יְהִי עֹלָם בְּלִי יָרֵחַ", שֶׁהַכֶּנֶה שֶׁם לַיִצְחָק.
הַרְמֵז בְּזֶה שֶׁהַיָּרֵחַ קָם לְעוֹלָם, וְנִפְלֵא אִם יָבֹאוּ כָּלם לְהַכְחִיד אוֹתוֹ, לֹא יַעֲזֹר לָהֶם
כְּלוּם. וְכַךְ גַּם עִם יִשְׂרָאֵל קָם וְהַתּוֹרָה קָמְתָה. (גיליון 81 אותיות מ"ג, מ"ד).

שלוש מחברות ענקיות מלאות חידושים

שְׁשִׁים שָׁנָה הַתְּעוֹרָרוּ לְהוֹצִיא כְּתָבֵי יָד שְׁלוֹ. אֲבָל אֵלֹו חֲדוּשִׁים שֶׁפָּתַח בְּיַלְדוּתוֹ כְּשֶׁלְּמַד
אֲצֵל רַבֵּי שְׁלֹמֹה דָּאָנָה זַ"ל (מִחֲבֵר סֵפֶר שְׁלֹמִי תוֹדָה), וְהֵם אֵינֵם מְעִידִים אֶפְלוּ עַל אַחַד
מִמָּאָה מִהֲרָמָה שְׁלוֹ, כִּי הוּא הָיָה אֵב בֵּית דִּין, וְהַחֲקִירוֹת שֶׁהָיָה חוֹקֵר בְּעֵלֵי דִינֵים
הָיוּ מִיחֲדוֹת בְּמִינָן, כִּי הֵם וְהַעוֹרְכֵי דִינֵים שֶׁלָּהֶם מִסְתִּירִים וּמְשַׁקְרִים וּמְזִיזִים, וְהוּא
הָיָה מוֹצִיא בְלָעִם מִפִּיהֶם, מִמְצִיא לָהֶם שְׁאֵלָה וּנְפִיל אוֹתָם בַּפֶּה. אֲבָא זַ"ל אוֹמֵר
שֶׁהוּא הָיָה לְדָוִד בְּבֵית הַדִּין וְלָמַד מִמֶּנּוּ אֵיךְ לַחֲקוֹר אֶת הַעֲדִים. אִם הֵייתִי בְּזִמְנֵן שֶׁהָיָה
הַחֲכָם הָזֶה חוֹקֵר בְּבֵית הַדִּין, הֵייתִי רוֹשֵׁם אֶת הַחֲקִירוֹת הָאֵלֶּה לְמוֹפְתָת. צְרִיף לְלַמֵּד
שֶׁלְכָט אֲדָם בְּעוֹלָם יֵשׁ סְגוּלוֹת מִיחֲדוֹת שְׁלוֹ, וְאֵף אַחַד לֹא דוֹמָה לְשֵׁנֵי בְּזֶה. (גיליון 115
אות ב' והערה 2).

הַגְּמָרָא (מִסַּכְתּוֹ רֵאשׁ הַשָּׁנָה דף כ"ה עמוד א') מְסַפֶּרֶת שֶׁרַבְנֵי הַקְּדוּשׁ [רַבֵּי יְהוּדָה הַנְּשִׂיא] שָׁלַח אֶת רַבֵּי חֵיָא לְעִיר שְׁשֻׁמָּה "עֵין טָב", וְאָמַר לוֹ: "לָךְ לְשֵׁם תִּקְבַּל אֶת הַעֲדִים וְתִקְדַּשׁ
אֶת הַחֲדָשׁ, וְתִשְׁלַח לִי סִימָן: דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיִם". מַה הַפְּרוּשׁ? הוּא לֹא הָיָה יָכוֹל
לִדְבַר לוֹ שֶׁקָּדְשׁוֹ אֶת הַחֲדָשׁ, כִּי הַרְוּמָאִים אֶסְרוּ לַעֲשׂוֹת כֵּן וְהָיוּ מְחַפְּשִׁים עֲלֵי לוֹת, לְכֵן
הוּא שׁוֹלַח לוֹ סִימָן שֶׁהָיָה קְדוּשׁ הַחֲדָשׁ: "דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיִם". אֲבָל מַה הַקֶּשֶׁר
בֵּין דָּוִד הַמֶּלֶךְ לַקְּדוּשׁ הַחֲדָשׁ? פְּתוּב עַל דָּוִד: "כִּפְרַח יָכוֹן עוֹלָם, וְעַד בְּשַׁחַק נִאֲמָן סִלָּה"

הָיָה בְּתוֹנֵס חֲכָם גְּדוֹל, שְׁמוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן גִּזְ"ל, שֶׁהָיָה דְרָשׁוֹן בְּחֶסֶד, וְיָכַל לְדַבֵּר
שְׁעוֹת רַק בְּדַבְרֵי תוֹרָה. הוּא הָיָה נוֹתֵן גַּם שְׁעוֹר בְּגִמְרָא, וּפְעַם אַחַת נִכְחַתִּי שָׁם, וְהוּא
מְבָאֵר אֶת הַגְּמָרָא בְּצוּרָה כָּל כָּף מְתוּקָה וּפְשׁוּטָה, שֶׁאֲתָה נִהְיֶה מִכֹּל מֵלֶה. לְפַעְמִים
הָיָה אוֹמֵר חֲדוּשִׁים מְשֻׁלוּ, וּבְמִקוֹם לוֹמַר "אֲנִי חֲדָשְׁתִּי" הָיָה אוֹמֵר "חֲכָם אֲשֶׁכְּנִי
אָמַר". בְּהַתְחַלָּה לֹא יָדַע מִי הַחֲכָם הַאֲשֶׁכְּנִי הַזֶּה, וְאַחַר כֵּן הִבִּינוּ שֶׁזֶה הוּא בְּעַצְמוֹ,
אִז שְׁאֵלוּ אוֹתוֹ: לָמָּה הִרְבַּ קוֹרָא לְעַצְמוֹ אֲשֶׁכְּנִי? אָמַר לָהֶם: בְּגִלְל שֶׁהַשַּׁעֲרַי שְׁלִי גִ'נְגִי
כְּמוֹ אֲשֶׁכְּנִי (וְלֹא הָיָה לוֹ יָדוּק)... אֲנִי זוֹכֵר שֶׁהָיוּ לוֹ שְׁלוֹשׁ מַחְבְּרוֹת עֲנֻקוֹת וְאוּלֵי יוֹתֵר
(וְגַדְל כָּל אַחַת כְּמוֹ גִדְל שֶׁל גְּמָרָא), שֶׁמְלֵאוֹת חֲדוּשִׁים עַל כָּל גְּדוּתֵיהֶם. אֲבָל חֲבַל שְׁלֵא
הוֹצִיא מִחֲדוּשָׁיו כְּלוּם, חוּץ מִפְּרוּשׁוֹ עַל הַהֲגָדָה שֶׁרַבְנֵי דְבָרִים פְּשׁוּטִים מְאֹד.
רַבִּי דָּוִד בֶּן פֶּאֲרוּן זַ"ל הָיָה רַב רַאשֵׁי לְתוֹנִינְסִיָּה, וְרַק אַחֲרָי

ידע ידע

ג. לרבי שלמה אליעזר אלפנדארי קראו "הספא קדישא", כי הוא חי 118 שנה, ויש אומרים 120 שנה. ואף פעם לא רצה לגלותו בן פמה הוא. פעם מישוהו שאל אותו: הרב, בן פמה אתה? אמר לו: אני לא אגיד לך. אמר לו: בן פמה היית כאשר הגיעה אליכם לקושטא [בעבר בירת טורקיה, כיום שמה איסטנבול] השמועה על פטירת רבי עקיבא אגרי? אמר לו: אתה רוצה שאגיד לך כדי שתדע בן פמה אני היום... אבל אין ספק שעבר את גיל 118. הוא היה אומר: ראיתי בכרי מגדים לפני ששים שנה, לכו תביאו אותו. היו מביאים לו פרי מגדים פלו מלא אבק, ויהיה לאבק" (שמות ט' ט'), ופוחת להם במקום. אמרו לו: פמה שנים לא קראת בוז ענה להם: חמשים-ששים שנה לא קראתי בזה. התפלאו איך הוא זוכר את זה.

א. בנסח על הנסים אנו אומרים "ועל הנחמות", ואלו האשפנאים אומרים "ועל המלחמות". ושניהם נכונים. "ועל הנחמות" כי נפלו [בנהרגו] במלחמה, כמו יהודה המכבי שנפל אחרי כמה מלחמות, ואלעזר שראה פיל מקשט ואמר פנראה אנטוכוס נמצא שם, אז חשב לתקע חרבו בפיל ותמות נפשו עם פלשתים, אבל היננים היו עושים כפילים, וכו' והיום טראש הממשלה נוסע ויוצאים אתו עוד שתי מכוניות אחת מאפא ואחת מאפא ושלשתם דומים, ולך תנחש איפה נמצא ראש הממשלה, "הכפילים היו בארץ בנימינים ההם" (על פי בראשית ו' ד) וגם בזמן הזה... וגם שם לא היה בפיל הזה כלום והוא מספן הלך תחת הפיל שם. והאשפנאים אומרים "ועל המלחמות", כמו שכתוב בגמרא (עבודה זרה ב' ע"ב) "ומלחמות אני עשיתי", כי הקדוש ברוך הוא עורר את המלחמות בעולם, "ה' איש מלחמה" (שמות ט"ו ג'), ולכן גם נחמות וגם מלחמות.

הלכה נאמנה

הלכות חנוכה

א. אחרי שמדליק נר אחד, יתחיל לומר "הנרות הללו, אפלו שהדליק רק אחד. ולא כאלה שאומרים שצריך לומר זאת אחרי שהדליק הכל, וטעמם ש"נרות" לשון רבים, וחב"י אכן נוהגים ככה. אבל אין צורך בזה, כי אם כן בליה הראשון על מה אומר "הנרות הללו"? לא שיה לומר על השמש. אלא הכונה על נרות דעלמא, שכל העולם מדליקים נרות בהנה. ב. בנסח "הנרות הללו", לא אומרים אנו מדליקים אלא "אנחנו" מדליקים. והאחרונים בכמה מקומות כתבו את זה, שבמלה "אנו" יש משמעות לא טובה של אנינות, כמו שכתוב "ואנו הדגים, ואכלו כל משליכי ביאור חפה" (ישעיה י"ט ח'). לכן לא כדאי לומר את המלה הזאת. אומנם יש הבדל קטן בזה, שאנו אומרים "אנו" מלעיל ואלו בפסוק כתוב "אנו" מלרע. אבל מי יודע היום מלעיל ומלרע? לכן עדיף לומר "אנחנו". מן רבי שאול כהן זצ"ל [רבה של גרבה לפני כמאתים שנה] כתב שבכל התנ"ך אין "אנו" אפלו פעם אחת. ופעם ב'מ"ב ו' כתוב "אנו" וקוראים "אנחנו", קרי וכתוב. לכן פאן אומרים "אנחנו". ותמיד אבא זצ"ל היה אומר ככה. (ועיי בספר ה' נסי ח"א עמ' קמ"ג). (גיליון 189 אותיות ד' וה').

ג. מצוה להדליק בשמן זית. האם אפשר בשמן זית למאור או רק דוקא לאכילה? מותר גם בשמן זית למאור. הן איש חי (הלכות חנוכה אות י"ב) כותב שאפשר לקחת שמן זית מר,

חיזה

נולדו לו 12 והוא אב ל-14

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי. תשובות ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שלוחה 21 (חובה לציין שם וכתובת בצורה ברורה): נא לשלוח התשובות עד יום ראשון בערב פתרון משבוע קודם: פתרון החידה: נתן חצי מתנה. מן האנן רבי יהודה צדקה נתן לתלמידו מתנה - לימוד כתב חצי קולומס (הכתב הספרדי). הווכה: מיכאל דווש - נתיבות / פתרון תמונה: האנן גדול רבי דוד (דידו) הכהן זצ"ל. הווכה: שילה סעדון - אופקים

הולך להיות גדול!

מכל צד שתסובבו את זה תזכו בגדול

אני רוצה לזכות בגדול»»

08-6727523

התקשרו או שלחו הודעה למספר זה
באתר www.yhr.org.il · בנדרים פלוס

חבילות כרטיסים משתלמות במיוחד
הגרלות ביניים שוות למקדימים!

מגרילים בגדול

רכב תכשיטי זהב יוקרתיים · משכורת לשנה · ועוד עשרות פרסים